

NOT: Sözleşmeli personel ücretinin peşin ödenmesi gerektiği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-7116627
Konu: Sözleşmeli Personel Ücretinin Peşin
Ödenmesi Gerektiği

11/08/2023

.....BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30.05.2023 tarihli ve 62706774-903.99-5211 sayılı yazınız.

Belediyenizde istihdam edilmekte olan 5393 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli personelin ücretinin peşin olarak ödenmesi ile geriye dönük ödenip ödenmeyeceğine ilişkin görüş talep eden ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde “...
Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır. Bu fıkra uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilecekler net ücret, söz konusu kadro unvanı için birinci derecenin birinci kademesi esas alınmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre tespit edilecek her türlü ödemeler toplamının net tutarının yüzde 25 fazlasını geçmemek üzere belediye meclisi kararıyla belirlenir...

Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynî ya da nakdî menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır. Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir. Dördüncü fıkra sayılan unvanlara ilişkin hizmetler dışında kalmak ve o hizmet için ihdas edilmiş kadro bulunmamak kaydıyla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca üçüncü fıkra çerçevesinde sözleşmeli personel istihdamı uygun görülmüş olan kadro unvanlarına ilişkin görevlerde, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre münhasıran kısmi süreli olarak sözleşmeli personel çalıştırılabilir...” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğünün 7/7/2022 tarihli ve 12 Sıra No'lu Genelgesinde, "Bu itibarla, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde 1/7/2023 tarihinden itibaren sözleşmeli personel olarak çalıştırılacakların sözleşmelerinin düzenlenmesinde, sözleşme ücretlerinin tespitinde ve ödenmesinde aşağıda belirtilen hususlara uygun olarak işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

1- 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları gereğince düzenlenecek sözleşme örnekleri ilgisine göre Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığına gönderilecektir.

2- 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde çalıştırılacak sözleşmeli personel için 1/7/2022 tarihinden itibaren geçerli olan aylık net ücret tavanları yukarıda belirtilen katsayı rakamları dikkate alınmak suretiyle unvanlar itibarıyla hesaplanmış ve ekli (1) Sayılı Cetvel'de gösterilmiştir.

Buna göre;

a) Belediyeler ve il özel idareleri ile mahalli idare birliklerinin meclisleri veya büyükşehir belediyeleri bağlı kuruluşlarının yönetim kurulları, anılan madde çerçevesinde 1/7/2023 tarihinden sonra sözleşmeli personel olarak ilk defa istihdam etmeye başlayacakları kişiler için söz konusu Cetvel'de gösterilen ücret tavanlarını aşmamak kaydıyla net ücret tespitine yetkilidir.

b) Belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri ile büyükşehir belediyeleri bağlı kuruluşlarında, 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında tam zamanlı veya aynı maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde kısmi zamanlı olarak istihdam edilmekte olan sözleşmeli personelin 1/7/2023 tarihinden sonraki net aylık sözleşme ücretlerinin hesabında ise, görev yaptıkları unvanında Devlet memuru olarak çalışanların aylıklarında 2023 yılının ikinci altı ayı için gerçekleşen aylık artış oranının dikkate alınması gerekmektedir. Bu durumdaki sözleşmeli personele, 1/7/2023 tarihinden geçerli olmak üzere, (1) sayılı Cetvel'de gösterilen ücret tavanlarını aşmamak kaydıyla, Haziran ayındaki sözleşme ücretinin %17,55 oranında artırılması suretiyle bulunacak tutar üzerinden net aylık sözleşme ücreti ödenecektir.

c) (1) sayılı Cetvel'de gösterilen tutarlar 22/12/2021 tarihli ve 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile getirilen vergi istisnası dikkate alınmak suretiyle hesaplandığından, ilgili personel için belirlenen net sözleşme ücretlerine anılan Kanun ile getirilen istisna tutarının ayrıca ilave edilmesine imkan bulunmamaktadır.

ç) 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlere, sözleşmelerinin 31/12/2023 tarihine kadar geçerli olduğu dikkate alınarak 15/12/2023-31/12/2023 tarihleri arasındaki 17 günlük süre için; 15/12/2023 tarihi itibarıyla geçerli olan aylık net sözleşme ücretinin 17/31'i ve bu Genelgenin üçüncü maddesinde belirtilen ek ödemenin 17/31'i tutarında ödeme yapılacaktır." denilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımızın 31/12/2021 tarihli ve 2021/26 sayılı Genelgesinde, "...

6- Sözleşmeli personele ödenecek ücret, ilgili kurumların meclisi tarafından ve 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasındaki hükümler dikkate alınarak **net tutar olarak tespit olunacak ve her ayın başında peşin olarak ödenecektir.** Ücretler, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından her yıl ocak ve temmuz aylarında yayımlanan "Mahalli İdarelerde Sözleşmeli Personel Olarak Çalıştırılacakların Ücret Tavanları" konulu genelgesinde yer alan ücret tavanı aşılmamak ve asgari ücretin altına düşülmemek kaydıyla belirlenecektir. Kurumların yetkili meclisleri tarafından ücret tespiti yapılmaksızın sözleşme imzalanmayacak ve sözleşmelerin başlangıç tarihi yukarıda belirtilen meclis kararından daha önceki bir tarih olarak belirlenmeyecektir. İlgililere sözleşmenin başlangıç tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir ücret veya başka bir mali hak verilmeyecektir. Yeni yılda da çalıştırılmaya devam edilmesi uygun görülenler için yeni yıl itibarıyla hesaplanacak ücret tavanı aşılmamak kaydıyla, ücret tespitine ilişkin meclis kararı mutlaka Ocak ayı içinde alınacak ve sözleşmelerin yenileme işlemleri de yine Ocak ayı içerisinde tamamlanacaktır.

Sözleşmeli personele 3/1/2012 tarihli ve 2012-2665 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Karar gereğince ek ödeme yapılır. Ek ödeme yapılması için ayrıca bir meclis kararı alınmaz. Ek ödeme tutarının tespitinde sözleşmesinde belirtilen kadro unvanı ile sınırlı olmak üzere ve aynı mahalli idarede geçen hizmet süresi dikkate alınacaktır. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılan sözleşmeli personele ek ödeme yapılmayacaktır..." açıklamasına yer verilmiştir.

Öte yandan, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun "Beş yıllık zamanaşımı" başlıklı 147 nci maddesinde; kira bedelleri, anapara faizleri ve ücret gibi diğer dönemsel edimler için beş yıllık zamanaşımı süresinin uygulanacağı, "Sürelerin kesinliği" başlıklı 148 inci maddesinde ise bu sürelerin sözleşme ile değiştirilemeyeceği belirtilmiştir.

Bununla birlikte, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, "İlgili olduğu mali yılın sonundan başlayarak beş yıl içinde alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın,

yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçlar zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşer." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Belediyenizde sözleşmeli olarak görev yapmış bulunan personel tarafından idareye başvurulduğu tarihten itibaren beş yıllık hizmet süresi dikkate alınarak geriye yönelik ücretin hesaplanarak ödenmesi hususunun Belediyenizce değerlendirilmesinin uygun olduğu mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü